

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-05-14 Nr. (2.12-05)-GK-1902682

DĖL VYRIAUSYBĖS 2001 M. BALANDŽIO 26 D. NUTARIMO NR. 478 PAKEITIMO PROJEKTO

Finansų ministerija įvertino Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019 m. balandžio 4 d. pateiktas pastabas ir pasiūlymus ir teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 26 d. nutarimo Nr. 478 „Dėl Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektą Nr. 2 (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas iš dalies atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos komiteto (toliau – Ekonomikos komitetas) posėdžio, įvykusio 2018 m. balandžio 11 d. (protokolas Nr. 108-P-10), metu pateiktus pasiūlymus, taip pat į kitus gautus pasiūlymus.

Informuojame, kad dalis Ekonomikos komiteto pasiūlytų Valstybės investicijų programos (toliau – VIP) reglamentavimo tvarkos pakeitimų jau įgyvendinta. Šiuo metu į VIP traukiamiems investicijų projektams yra nustatyta minimali vertė. Mažesnės už investicijų projektams nustatytą minimalią vertę kapitalo investicijos, taip pat ilgalaikiam turtui atnaujinti reikalingos lėšos VIP neplanuojamos. Atlikus šiuos pakeitimus, į VIP traukiamų investicijų projektų skaičius ženkliai sumažėjo. VIP 2017–2019 metų programoje 2017 metais (išskyrus bendrai iš Europos Sąjungos (toliau – ES) ir kitos tarptautinės finansinės paramos finansuojamus investicijų projektus) valstybės kapitalo investicijų skirta 519 investicijų projektų įgyvendinti. VIP 2019–2021 metų programoje numatytų kapitalo investicijų (išskyrus bendrai iš ES finansinės paramos finansuojamus investicijų projektus) paskirstyme 2019 metais valstybės kapitalo investicijų planuojama skirti 198 investicijų projektams įgyvendinti (arba 61,8 proc. mažiau, palyginti su 2017 m.), 2020 m. – 149 (arba 71,3 proc. mažiau, palyginti su 2017 m.), 2021 m. – 112 (arba 78,4 proc. mažiau, palyginti su 2017 m.).

Nuo 2018 metų taip pat suvienodinta iš valstybės biudžeto lėšų ir bendrai iš ES finansinės paramos lėšų finansuojamų investicijų projektų, kurie traukiami į VIP, rengimo tvarka (visiems naujiems į VIP siūlomiems įtraukti investicijų projektams pagrįsti taikomas sąnaudų ir naudos analizės pagrindimo būdas, atliekama alternatyvų analizė ir kita).

Be to, atliekama įgyvendinamų investicijų projektų stebėseną, kiekvienam į VIP įtrauktam investicijų projektui nustatomi vertinimo kriterijai, vykdant investicijų projektus stebima, ar taupiai ir nepažeidžiant sudarytų sutarčių naudojamos jiems skirtos valstybės kapitalo investicijos, taip pat 5 metus po investicijų projekto įgyvendinimo stebima, ar įvykdyti planuoti vertinimo kriterijai.

Kartu informuojame, kad jau šiuo metu numatyta viešinti ministerijų ir kitų asignavimų valdytojų priimtus sprendimus dėl į tam tikrų metų VIP siūlomų traukti investicijų projektų, taip pat informaciją apie valstybės kapitalo investicijų naudojimą.

Numatyta, kad investicijų projektus, kurie bus siūlomi įtraukti į VIP, atrinks investicijų projektų atrankos komisijos (toliau – atrankos komisija), kurios sudaromos iš atitinkamos valstybės institucijos ar įstaigos specialistų, prireikus pasitelkiant suinteresuotų institucijų ir įstaigų, kitų socialinių ir ekonominių partnerių atstovus ir tam tikros srities ekspertus. Atrankos komisijų sprendimai dėl kiekvieno svarstyto investicijų projekto, kuriame, be kita ko, turi būti nurodyti

taikyti atrankos kriterijai ir suteikti balai, taip pat trumpas investicijų projekto aprašymas per 10 darbo dienų nuo įvykusio atrankos komisijos posėdžio dienos skelbiami valstybės institucijos arba įstaigos, kuri sudarė atrankos komisiją, interneto svetainėje, o informacija apie valstybės kapitalo investicijų naudojimą pasibaigus metams iki kitų metų gegužės 1 dienos skelbiama Finansų ministerijos interneto svetainėje. Kartu informuojame, kad pirminio Nutarimo projekto derinimo su ministerijomis metu pastabų ir pasiūlymų buvo gauta iš dvylikos ministerijų, iš kurių dešimt nepritarė ar iš dalies nepritarė pasiūlymui, kad į atrankos komisijų sudėtį būtų įtraukti nepriklausomi nariai, todėl Nutarimo projekte atsisakyta šio pasiūlymo.

Nutarimo projekte numatyta, kad:

- valstybės lėšos, reikalingos infrastruktūrai (iki investuotojui suteikto sklypo ribų) įrengti ir (ar) sutvarkyti, VIP neplanuojamos;
- tais atvejais, kai ministerijų vidiniuose teisės aktuose reglamentuota, kad iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamiems investicijų projektams, atrinkamiems valstybės projektų planavimo būdu, atrinkti ministerijose turi būti sudaromos valstybės projektų atrankos komisijos, o Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 26 d. nutarimu Nr. 478 „Dėl Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), nustatyta tvarka atrinkamiems investicijų projektams (investicijų projektų įgyvendinimo programoms) turi būti sudaromos atrankos komisijos, rekomenduojama projektus atrinkti vienoje atrankos komisijoje;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybė, tvirtindama trejų metų valstybės kapitalo investicijų paskirstymą pagal valstybės biudžeto asignavimų valdytojus ir investicijų projektus, kartu nustato ir jų įgyvendinimo terminus metais, kurie gali būti keičiami tik išimtiniais atvejais dėl aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti planuojant arba įgyvendinant investicijų projektą;
- biudžetinais metais sutaupyti asignavimai turtui įsigyti (o ne tik išlaidoms) gali būti naudojami vykdyti tik tiems investicijų projektams, kuriems tam tikrų metų VIP buvo skirta lėšų.

Nutarimo projekte taip pat atlikti kiti techninio pobūdžio pakeitimai.

Rengiant Nutarimo projektą buvo atsižvelgta į Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pasiūlymą supaprastinti valstybės kapitalo investicijų, reikalingų infrastruktūrai (iki investuotojui suteikto sklypo ribų) įrengti ir (ar) sutvarkyti, skyrimo procedūras. Nutarimo projekte numatyta, kad valstybės kapitalo investicijos, reikalingos infrastruktūrai (iki investuotojui suteikto sklypo ribų) įrengti ir sutvarkyti, VIP neplanuojamos. Tokios investicijos būtų planuojamos ir skiriamos vadovaujantis Infrastruktūros iki investuotojui suteikto sklypo ribų įrengimo ir (ar) sutvarkymo valstybės lėšomis tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2017 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. 4-429 „Dėl Infrastruktūros iki investuotojui suteikto sklypo ribų įrengimo ir (ar) sutvarkymo valstybės lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka. Taip pat atsižvelgiant į Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pasiūlymą atsisakoma papildomo reglamentavimo (4¹ punktas), nustatančio, kad institucijos ir įstaigos, prieš siūlydamos į tam tikrų metų VIP įtraukti naujus investicijų projektus, kurių planuojama vertė ne mažesnė kaip 25 mln. eurų, privalo pateikti juos ekonomikos ir inovacijų ministro įgaliotai įstaigai išvadoms dėl galimybių juos įgyvendinti kartu su privačiais investuotojais gauti. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuomone, papildomai vertinti investicijų projektus dėl galimybių juos įgyvendinti kartu su privačiais investuotojais, netikslinga.

Siekiant suvienodinti valstybės kapitalo investicijų, siūlomų finansuoti valstybės biudžeto ir ES paramos lėšomis, atrankos procedūras, Nutarimo projekte numatyta, kad tais atvejais, kai ministerijų vidiniuose teisės aktuose yra reglamentuota, kad iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamiems investicijų projektams, atrinkamiems valstybės projektų planavimo būdu, atrinkti ministerijose turi būti sudaromos valstybės projektų atrankos komisijos, o Taisyklių nustatyta tvarka atrinkamiems investicijų projektams (investicijų projektų įgyvendinimo programoms) turi būti sudaromos atrankos komisijos, rekomenduojama – projektus atrinkti vienoje atrankos komisijoje.

Atsižvelgiant į Ekonomikos komiteto pateiktą pasiūlymą, kad į VIP įtrauktiems investicijų projektams būtų nustatyta konkreti jų įgyvendinimo trukmė, Nutarimo projekte numatyta, kad investicijų projektų atrankos komisijos, vadovaudamosi ne mažiau kaip trejų ateinančių metų investicijų projektams finansuoti numatomų skirti lėšų dydžiais, nustatytų realius kiekvieno investicijų projekto įgyvendinimo terminus ir jiems įgyvendinti reikiamas lėšas. Realų investicijų projekto įgyvendinimo terminų nustatymas ir jų laikymasis statybos proceso dalyviams (užsakovams ir rangovams) leistų išvengti su statybos veikla susijusių rizikų, geriau planuoti ir atlikti statybos darbus, paslaugų teikėjams – suteikti paslaugas, o prekių tiekėjams – pateikti prekes. Toks lėšų planavimas sutrumpintų dalies investicijų projektų įgyvendinimo terminus, sustiprintų investicijų projektų įgyvendinimo kontrolę, padidintų valstybės lėšų panaudojimo efektyvumą, rezultatyvumą ir naudingumą.

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 6 straipsnio nuostatas patikslintas Taisyklių 33 punktas, kad einamaisiais biudžetinėiais metais sutaupyti asignavimai turtui įsigyti gali būti naudojami vykdyti tik tiems investicijų projektams, kuriems pagal tam tikrų metų VIP buvo skirta lėšų.

Siūlomi pakeitimai leis pagerinti investicijų projektų atranką, sprendimų skirti lėšų priėmimą, užtikrins investicijų projektų finansavimo tęstinumą ir valstybės lėšų panaudojimą efektyviausiu ir naudingiausiu būdu, leis mažinti nebaigtų statybų apimtį, sutelkiant lėšas pradėtiems, bet nebaigtiems įgyvendinti investicijų projektams toliau finansuoti ir sutrumpinant jų įgyvendinimo trukmę.

Nutarimo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje, kur pastabas ir pasiūlymus galėjo teikti visuomenė, valstybės ir savivaldybių institucijos, kiti suinteresuoti asmenys. Nutarimo projektas teiktas derinti visoms ministerijoms. Dėl Nutarimo projekto pastabų ir pasiūlymų buvo gauta iš Ekonomikos ir inovacijų, Energetikos, Krašto apsaugos, Socialinės apsaugos ir darbo, Švietimo, mokslo ir sporto, Vidaus reikalų ministerijų, o Sveikatos apsaugos ministerija išvadų nepateikė. Pastabos, į kurias neatsižvelgta, įvertintos derinimo pažymoje.

Nutarimo projektas neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina ES teisės aktų.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektu neapibrėžiamos naujos sąvokos ir jas įvardijantys terminai, todėl jis nevertintas pagal Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymą.

Nutarimo projektą rengė Finansų ministerijos Biudžeto departamento (direktorė – D. Kamarauskienė, tel. 239 0130, el. p. daiva.kamarauskiene@finmin.lt) Trumpalaikio investicijų planavimo skyriaus vedėjas R. Miškinis, tel. 239 0041, el. p. robertas.miskinis@finmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 6 lapai.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 6 lapai.
3. Derinimo pažyma, 2 lapai.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvada, 3 lapai.

Finansų ministras

Vilius Šapoka